

58

Dla was umieram i zmartwychwstaję

Triduum Paschalne

LITURGIA TRIDUUM PASCHALNEGO

Wielki Czwartek

Msza Wieczery Pańskiej, pamiątka ostatniej wieczerzy Jezusa z uczniami i ustanowienia Eucharystii

- liturgia słowa
- obrzęd umywania nóg
- liturgia eucharystyczna
- przeniesienie Najświętszego Sakramentu do kaplicy adoracji

Wielki Piątek Męki Pańskiej

pamiątka męki, śmierci i pogrzebu Jezusa

- liturgia słowa
- adoracja krzyża
- Komunia święta
- przeniesienie Najświętszego Sakramentu do Grobu Pańskiego

Wielka Sobota

dzień ciszy i skupienia

- obrzęd święcenia pokarmów
- adoracja Najświętszego Sakramentu przy Grobie Pańskim

Wigilia Paschalna

- liturgia światła
- liturgia słowa
- liturgia chrzcielna
- liturgia eucharystyczna

Jak przeżyć te dni?

Przed nami najważniejszy obchód liturgiczny Kościoła – ► **Triduum Sacrum**. Jak przeżyć te dni?

Okres wielkiego postu jest czasem przygotowywania do uroczystości Zmartwychwstania. W wieczór Wielkiego Czwartku natomiast rozpoczynają się obchody, a w zasadzie jeden obchód męki, śmierci i zmartwychwstania Pańskiego – czyli *Triduum Sacrum*. W liturgii widać doskonale, że te dni stanowią właściwie jedno, rozłożone w czasie nabożeństwo: Msza Święta Wieczery Pańskiej nie kończy się błogosławieństwem i rozesłaniem, lecz przeniesieniem Najświętszego Sakramentu do kaplicy adoracji. Liturgia Wielkiego Piątku nie rozpoczyna się jak zwykle znakiem krzyża i pozdrowieniem, i podobnie też nie ma końcowego błogosławieństwa. Tak samo w Wigilię Paschalną nie ma znaku krzyża na rozpoczęcie liturgii, bo ona trwa – rozpoczęta w Wielki Czwartek. Z tego wynika, że trzeba te dni przeżywać w całości, nie opuszczając z nich ani jednego.

Na wydarzenia Wielkiego Czwartku, Piątku i Soboty należy patrzeć w świetle wiary w Zmartwychwstanie.

Dlatego że Chrystus zmartwychwstał, każdy z nas może „jeden drugiemu umywać nogi” (ewangelia wielkoczwartkowa). To jest po prostu inne sformułowanie największego przykazania miłości.

Dlatego że Chrystus zmartwychwstał, każdy z nas może stanąć z odwagą wobec krzyża, „wziąć swój krzyż” i z pokorą go pocałować (Wielki Piątek). W tym znaku zawarta jest wiara – nie tylko wiara w Boga, lecz także wiara Bogu, zawierzenie Bogu, zaufanie Jego Opatrzności.

Dlatego że Chrystus zmartwychwstał, nasze czuwanie i oczekiwanie na Jego powtórne przyście ma sens, jest pełne radości i pewności chrześcijańskiej nadziei: na ostateczne zwycięstwo Boga nad grzechem, na ostateczny triumf dobra nad złem.

Wiara, nadzieja i miłość, wszystko, co istotne w chrześcijaństwie, uświadamiamy sobie w te dni na nowo.

na podstawie: ks. Grzegorz Ryś, *Rekolekcje*

[Jezus] dzięki uczyniwszy, połamał i rzekł: „To jest Ciało moje za was [wydane]. Czyńcie to na moją pamiątkę!”. Podobnie, skończywszy wieczerzę, wziął kielich, mówiąc: „Kielich ten jest Nowym Przymierzem we Krwi mojej. Czyńcie to, ile razy pić będziecie, na moją pamiątkę!”.

Pierwszy List do Koryntian 11, 24-25

A kiedy [Jezus Apostołem] umył nogi, przywdział szaty i znów zajął miejsce przy stole, rzekł do nich: „Czy rozumiecie, co wam uczyniłem? Wy mnie nazywacie «Nauczycielem» i «Panem» i dobrze mówicie, bo nim jestem. Jeżeli więc Ja, Pan i Nauczyciel, umyłem wam nogi, to i wy powinniście sobie nawzajem umywać nogi!”.

Ewangelia według św. Jana 13, 12-14

I chociaż był Synem, nauczył się posłuszeństwa przez to, co wycierpiał. A gdy wszystko wykonał, stał się sprawcą zbawienia wiecznego dla wszystkich, którzy Go słuchają.

List do Hebrajczyków 5, 8-9

Czyż nie wiadomo wam, że my wszyscy, którzy otrzymaliśmy chrzest zanurzający w Chrystusa Jezusa, zostaliśmy zanurzeni w Jego śmierć? Zatem przez chrzest zanurzający nas w śmierć zostaliśmy razem z Nim pogrzebani po to, abyśmy i my postępowali w nowym życiu – jak Chrystus powstał z martwych dzięki chwale Ojca. [...]

Otóż, jeżeli umarliśmy razem z Chrystusem, wierzymy, że z Nim również żyć będziemy, wiedząc, że Chrystus powstawszy z martwych już więcej nie umiera, śmierć nad Nim nie ma już władzy. Bo to, że umarł, umarł dla grzechu tylko raz, a że żyje, żyje dla Boga. Tak i wy rozumiejcie, że umarliście dla grzechu, życie zaś dla Boga w Chrystusie Jezusie.

List do Rzymian 6, 3-4. 8-11

Kim się stajesz?

Jest takie powiedzenie: „Czym się karmisz, tym się stajesz”. To oczywiste, gdy myślimy o naszej fizyczności: to, co zjadamy, zamienia się w nasze ciało albo w energię, którą spalamy. Kiedy ktoś źle się odżywia, jego organizm źle się rozwija. Kiedy zje coś zepsutego lub toksycznego – choruje.

Dziecko czy młody człowiek mają większe szanse prawidłowo rozwijać się psychicznie, gdy są „karmieni” miłością rodziców i reszty rodziny, a także przyjaźnią i wsparciem ze strony innych. Jeśli są „karmieni” przemocą, poniżeniem, niechęcią lub pogardą – trudniej im wyrastać na osoby psychicznie dojrzałe.

W rozwoju duchowym, który jest czym innym niż rozwój psychiczny, powiedzenie to także okazuje się prawdziwe. Co to znaczy „karmić się duchowo”? Dobry pokarm duchowy to modlitwa: bliskość z Bogiem. To czytanie Pisma Świętego, a także przyjaźń ze świętymi w tajemnicy Świętych Obcowania: poznanie ich życia, naśladowanie ich, modlitwa za ich wstawieniem. To także słuchanie dobrych, Bożych ludzi. Dobrym pokarmem jest też post, czyli wstrzeźliwość, rodzaj czujności, która oczyszcza ducha. Także uczynione przez nas dobro jest potrzebne do wzrostu duchowego. Przede wszystkim jednak dobrym pokarmem jest Ciało i Krew Chrystusa. W Eucharystii Jezus Chrystus dla nas umiera i zmartwychwstaje, obdarza nas sensem cierpienia i nadzieją zmartwychwstania. Komunia święta to najwspanialszy pokarm duchowy.

PYTANIA I ZADANIA

1. Przeczytaj afisz (s. 138). Przypomnij sobie przebieg liturgii Triduum Paschalnego. W oparciu o tekst *Jak przeżyć te dni?* powiedz, w czym wyraża się jedność paschalnych obchodów liturgicznych.
2. Na podstawie tekstu *Jak przeżyć te dni?* opowiedz, jak przeżyć Triduum Paschalne. Odpowiedź zapisz w postaci krótkiej i prostej rady dla młodszego kolegi lub rodzeństwa.
3. Teksty Pisma Świętego przyporządkuj określonym dniom Triduum Paschalnego. O jakich wydarzeniach z życia Jezusa mówią?
4. W świetle tekstu *Kim się stajesz?* powiedz, dlaczego powinniśmy się starać, by nasz udział w liturgii eucharystycznej był połączony z przyjęciem Komunii świętej. Jaki związek ma Eucharystia z Triduum Paschalnym?
5. Która nazwa lub określenie oddaje, twoim zdaniem, najpełniej istotę Świąt Wielkanocnych? Odpowiedź uzasadnij.
Wielkanoc • Pascha • święto nad świętami • serce chrześcijaństwa • Święta Paschalne • niedziela roku • Wielkie Dni Paschalne • najświętszy czas

ZADANIE DODATKOWE

Zinterpretuj symbole wielkanocne: ogień, pascha, woda, chleb, jajko, baranek, sól, olej. Możesz skorzystać np. ze *Słownika symboli*.

Jak sądzisz?

Dlaczego przykazanie kościelne zachęca katolików, by przyjmowali Komunię świętą przynajmniej raz w roku, właśnie w okresie wielkanocnym?

Refleksja i modlitwa

Odkupienie wyrasta z Krzyża, a wypełnia się w Zmartwychwstaniu. [...]

Oto człowiek został odebrany śmierci – oddany życiu. Oto człowiek zostaje odebrany grzechowi, oddany Miłości.

Wy wszyscy, którzy gdziekolwiek wstępujecie w mroki śmierci, słuchajcie: Chrystus zmartwychwstał!

Wy wszyscy, którzy żyjecie z brzemieniem grzechu, słuchajcie: Chrystus zwyciężył grzech w swym Krzyżu i zmartwychwstaniu. Poddajcie się Jego mocy! (bł. Jan Paweł II, Wielkanoc 1983).

Jezu ukrzyżowany i zmartwychwstały, zostań z nami i wspieraj nas. Ty jeden masz słowa życia wiecznego.

Jeśli chcesz...

Przygotuj się do przeżycia Triduum Paschalnego poprzez osobistą lekturę przewidzianych na te dni czytań liturgicznych.

SŁOWNIK

- ▶ *triduum sacrum* – łac. „trzy dni święte”
- ▶ *alleluja* – hebr. *hallelu-Jah* „wysławiajcie Jahwe” – radosne wezwanie do sławienia Boga, wyraz radości i triumfu zaczynający lub kończący liczne psalmy i pieśni

Masz wiadomość!

- Triduum Paschalne to pamiątka męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa. Dla chrześcijan jest to najświętszy czas w roku, ponieważ uobecnia najważniejsze wydarzenia historii zbawienia.
- Święta Paschalne to serce chrześcijaństwa. Cotygodniową niedzielą Eucharystię możemy nazwać „małą Paschą”. Wyrazem pełnego uczestnictwa w uroczystościach jest przyjęcie Komunii świętej.
- Liturgia Triduum Paschalnego stanowi spójną całość. Jej bogactwo i symbolika podkreśla znaczenie świętowanych wydarzeń.